

Inleiding

In deze kaderbrief 2026-2029 schetsen wij ontwikkelingen die van invloed zijn op OD NZKG en op het meerjarig financieel beleid. In de kaderbrief staan de uitgangspunten waarop de meerjarenbegroting wordt gebaseerd. Op basis van deze meerjarenbegroting worden afzonderlijke gesprekken gevoerd met de opdrachtgevers om te komen tot een uitvoeringsovereenkomst (UVO) 2026. Concreet betekent dit dat de daadwerkelijk invulling van de werkzaamheden 2026 op een later moment plaatsvindt. De kaderbrief is ook input voor de kadernotities 2026 van de deelnemers van de Omgevingsdienst.

De OD NZKG staat voor een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving: in het werkgebied spelen voortdurend veel verschillende en soms tegenstrijdige belangen. In de huidige context van onder meer de klimaatopgave, de stikstofcrisis, permanente druk op de schaarse ruimte en op de milieugerelateerde gezondheid en de nodige issues op het gebied van externe veiligheid doen vergunningverlening, toezicht, handhaving en - gevraagd en ongevraagd – adviseren op milieu, bodem en bouw er onverminderd toe. Deze VTH-taken voeren we uit binnen de geldende wet- en regelgeving en conform de opdracht die u bij ons heeft belegd.

Hierbij helpt het dat de bestuurlijk vastgestelde regionale Uitvoerings- en Handhavingsstrategie 2024-2027 opgabegericht is ingestoken, waarbij de doelen van de Omgevingswet als vertrekpunt dienden. Hierin zit een prioriteringsmethodiek die is uitgebreid met een impactanalyse gericht op de opgaven. Deze strategie heeft impact op de uitvoeringspraktijk van de OD NZKG en de andere omgevingsdiensten in Noord-Holland met ons. We hebben daarmee de focus op drie inhoudelijke opgaven die cruciaal zijn voor een gezonde en duurzame leefomgeving: milieugerelateerde gezondheid, klimaat en duurzaamheid, en water en bodem.

Financiële ontwikkelingen

In voorgaande jaren was er sprake van een groeiopgave. Deze groeiopgave is afgelopen jaren grotendeels gerealiseerd. Met een stabilisatie van de begroting die goed aansluit op de huidige beschikbare capaciteit verwachten we de omzet de komende jaren volledig te kunnen realiseren. Vanaf 2026 is er voornamelijk bij provincie Noord-Holland sprake van een groei van de omzet. De totale omzet stijgt in 2026 naar € 91,7 mln., ofwel een stijging van € 3,6 mln. t.o.v. 2025. De groei wordt veroorzaakt door autonome ontwikkelingen, niet autonome maar wel onvermijdelijke ontwikkelingen, en nieuwe ontwikkelingen. Deze beheerste groei wordt als een realistische groei ingeschat.

Arbeidsmarkt

OD NZKG zet vol in op het binnenhalen van nieuw talent. De zij-instromers en trainees die we zelf opleiden en begeleiden voeren steeds meer op zelfstandige basis productieve werkzaamheden uit. De vacatureruimte neemt af, waardoor de beschikbare uitvoeringscapaciteit steeds beter in lijn komt met de begroting. De komende jaren is de steile groei van de organisatie er naar verwachting uit. Onze (deels landelijke ingezette) arbeidsmarktcommunicatie richt zich op het versterken van ons werkgeversimago en onze wervingsactiviteiten concentreren enerzijds op het invullen van schaarse functies en spelen anderzijds in op vervanging van de uitstroom van gemiddeld zo'n 8% per jaar.

Versterking VTH stelsel

Het landelijke Interbestuurlijk Programma (IBP) Versterking VTH is in 2024 afgerond en heeft 58 resultaten opgeleverd. I&W, ODNL, de VNG en het IPO (en daarmee alle deelnemers van de omgevingsdiensten) hebben zich middels het ondertekenen van een samenwerkingsovereenkomst gecommitteerd aan het implementeren van de resultaten van het IBP in de periode vanaf 2025. Als OD NZKG zijn we één van de tot nog toe twee robuuste omgevingsdiensten in Nederland en zal implementatie van de resultaten ons verder versterken. We focussen daarbij

op implementatie van de kennis informatie structuur, verbetering van de samenwerking tussen bestuurs- en strafrecht, verdere implementatie van de regionale U&H strategie en doorontwikkeling van het digitale VTH stelsel.

Tot slot: voor 2026 en verder speelt de vraag wat de meest geschikte financieringssystematiek is voor OD NZKG. In het "Bestuurlijk overleg IBP versterking VTH" is de rapportage Financieringssystematiek omgevingsdiensten vastgesteld. De rapportage bevat een model voor de financiering van de omgevingsdiensten. De komende tijd wordt onderzocht of OD NZKG wil gaan werken met (elementen van) de Landelijke financieringssystematiek en/of dat onze huidige PGF systematiek wordt geactualiseerd. Dit zal ambtelijk en bestuurlijk worden voorbereid, en door ons bestuur in de 2^e helft van 2025 worden besloten.

Inhoudelijke opgaven

De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) werkt aan een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving. Wij voeren kerntaken uit zoals vergunningverlening, toezicht, handhaving en advies (VTH&A) en dragen bij aan belangrijke maatschappelijke opgaven uit de college- en coalitieakkoorden zoals de energietransitie, circulaire economie en klimaatadaptatie. De werkgebieden waar we actief zijn, zijn complex en vereisen innovatieve oplossingen en samenwerking. Het gebruik van data en slimme technologieën stelt ons in staat risico's beter te voorspellen en onze impact te vergroten.

Gedurende de periode 2025-2027 ligt de nadruk op vier inhoudelijke opgaven die cruciaal zijn voor het realiseren van een gezonde en duurzame leefomgeving, hiervan is water en bodem een nieuwe opgave t.o.v. de meerjarenbegroting 2025-2028:

1. **Milieu-gerelateerde gezondheid:** Verminderen van schadelijke emissies en het verbeteren van de lucht-, water- en bodemkwaliteit door gerichte inzet van regelgeving, toezicht, handhaving en advies (VTH&A).
2. **Klimaat en duurzaamheid:** Bijdragen aan reductie van CO₂ door het versnellen van de energietransitie, bevorderen van een circulaire economie en het stimuleren van energiebesparing bij bedrijven.
3. **Water en Bodem:** Het beschermen en verbeteren van water- en bodem door water en bodem sturend te maken binnen onze VTH&A-aanpak, met duidelijke rolafbakening, een versterkte informatiepositie over kwetsbare gebieden en bronnen, en intensieve samenwerking met ketenpartners en overheden.

Met deze speerpunten geven we uitvoering aan de bestuurlijk vastgestelde regionale Uitvoerings- en Handhavingstrategie 2024-2027.

Onze aanpak: Versterking VTH&A-instrumentarium

Om de genoemde opgaven effectief aan te pakken, zetten we drie speerpunten centraal als het gaat om verder versterken van ons VTH&A-instrumentarium en inzet hiervan gericht op realiseren van onze doelen. Hierin werken we nauw samen met andere omgevingsdiensten en de landelijke initiatieven gericht op verder versterken VTH-stelsel (vervolg Interbestuurlijk Programma Versterking VTH). Onze speerpunten voor deze periode zijn:

1. **Opgavegerichte benadering versterken:** De komende drie jaar zetten we in op opgavegericht werken om maatschappelijke vraagstukken zoals klimaat, gezondheid en duurzaamheid samen met interne en externe partners aan te pakken, met focus op risicogestuurd toezicht en inhoudelijke advisering. We stemmen onze VTH&A-processen af op milieudoelen, zoals CO₂-reductie en energie-efficiëntie, en werken programmatisch voor meer samenhang en flexibiliteit in het behalen van deze doelen.
2. **Naar een datagedreven werkwijze:** We versterken onze datagestuurde werkwijze door slimme technologieën en data-analyse te benutten. Dit stelt ons in staat om risico's vroegtijdig te identificeren en ons toezicht effectief te prioriteren.
3. **Innovatie in VTH&A-processen:** We zetten in op innovatieve technologieën, zoals AI, drones en automatisering, om onze processen te versnellen, effectiever te maken en beter in te spelen op veranderingen in de omgeving.

Overige ontwikkelingen 2026

Omzetting inrichting naar milieubelastende activiteit

Met de invoering van de Omgevingswet is de grondslag van de milieuregulering gewijzigd van de inrichting naar de milieubelastende activiteit (mba). Dit maakt allerlei aanpassingen nodig in de systemen, te beginnen met het opnemen van de relevante mba in het inrichtingen-bedrijvenbestand (met circa 20.000 inrichtingen) en uiteindelijk met het vaststellen van kengetallen voor de financiering. De omzetting van inrichting naar mba is projectmatig opgepakt. De uitgaven worden gedekt uit de reserve Omgevingswet. De verwachting is dat de werkzaamheden van dit project in 2025 worden afgerond.

Het is een wettelijke plicht voor het bevoegd gezag om nieuw beleid door te voeren in de vigerende omgevingsvergunningen Milieu. Inwerkingtreding van de Omgevingswet in 2024 leidt in de jaren erna tot een nog grotere opgave met betrekking tot de actualisaties dan er al was. Zo moeten bijvoorbeeld binnen 2 jaren na inwerkingtreding in bepaalde gevallen maatwerkvoorschriften worden opgesteld en zal een flink aantal vergunningen moeten worden aangepast aan de indeling in mba's.

Uit inventarisatie blijkt dat er nog veel inzet nodig is om omgevingsvergunningen in overeenstemming te brengen met de Omgevingswet. Het gaat onder meer om het intrekken van vergunningen waar de vergunningplicht is vervallen, het eventueel opstellen van maatwerk voorschriften etc

Wet Kwaliteitsborging Bouw

De eerste fase van de WKB is de nieuwbouw vallend onder gevolgklasse 1 die is ingegaan op 1-1-2024. De tweede fase is verbouw vallend onder de gevolgklasse 1. Deze zou ingaan op 1-1-2025, maar is uitgesteld. De ingangsdatum is nog niet bekend. Daardoor is de impact op de uitvoering van de taken en personele consequenties (bij met name Constructieve veiligheid) in 2025 onzeker. Eventuele consequenties bij ingang later in 2025 of 2026 zijn door middel van het verkleinen van de flexibele schil op te vangen.

VTH Tata Steel

Tata Steel IJmuiden staat regionaal en nationaal in de maatschappelijke, politieke en bestuurlijke belangstelling. De VTH-uitvoering speelt zich af in de context van politieke debatten, media-aandacht, juridische procedures en meerdere onderzoeksrapporten. De zorgen over de milieu- en gezondheidseffecten op de omgeving nemen toe, onder meer vanuit de conclusies van het RIVM en de Expertgroep Gezondheid IJmond. De route naar 'Groen Staal' vraagt veel aandacht. De gevolgen van de veroudering van bepaalde bestaande installaties worden steeds duidelijker terwijl de wet- en regelgeving op onderdelen strenger wordt.

Dit alles leidt tot een toenemende inzet van de OD NZKG. Vergunningen worden geactualiseerd en toezicht geïntensiveerd. Er is een groeiende vraag naar overleg met omwonenden, organisaties van belanghebbenden en deskundigen. Mediaverzoeken, kamer- en statenvragen, meldingen, handavingsverzoeken en Woo-verzoeken blijven toenemen. Andere overheden zoals de ministeries van IenW en KGG, het Openbaar Ministerie, gemeenten en andere omgevingsdiensten (met name de OD NHN) vragen de OD NZKG steeds vaker om informatie en ondersteuning.

De informatiepositie van de OD NZKG is versterkt door onderzoeken, ook door de dienst zelf, van bijvoorbeeld emissies naar met name bodem en lucht. Deze aanpak vergt veel extra capaciteit van de organisatie, ook omdat de verkregen inzichten soms leiden tot nieuwe handhavingstrajecten.

Deze ontwikkelingen leiden in combinatie tot een jaarlijkse toename in capaciteits- en budgetbehoefte.

Tata Steel zet in op verduurzaming van de staalproductie met CO₂-reductie en waterstoftransitie. De ambities liggen zeer hoog, evenals het gewenste tempo en de technische complexiteit. De daadwerkelijke voorbereiding, uitvoering en de bijbehorende regulering en het toezicht zullen lokaal en regionaal plaats moeten vinden met een grote rol voor de OD NZKG. Het realiseren van deze nationale doelen vraagt een extra inspanning van de OD NZKG waarvan de kosten zijn geraamd op € 5 mln. per jaar tot 2030 (Groen Staal fase 1). Daarom heeft PNH met het Rijk afspraken gemaakt over Rijksfinanciering daarvoor.

Interbestuurlijk Programma (IBP) Versterking VTH stelsel

Het Interbestuurlijk Programma (IBP) Versterking VTH is in 2024 afgerond en heeft 58 resultaten opgeleverd. Alle betrokken partijen hebben zich middels het ondertekenen van een samenwerkingsovereenkomst gecommitteerd aan het implementeren van de resultaten van het IBP in de periode vanaf 2025. Als OD NZKG zetten we ons hier de komende jaren voor in. Als OD NZKG zijn we op het moment van schrijven één van de twee robuuste omgevingsdiensten in Nederland en zal implementatie van de resultaten ons verder versterken. We zetten ons de komende jaren onder andere in voor implementatie van de kennis informatie structuur, verbetering van de samenwerking tussen bestuurs- en strafrecht, verdere implementatie van de regionale U&H strategie en doorontwikkeling van het digitale VTH stelsel. Ook heeft het IBP een landelijke financieringssystematiek opgeleverd, deze ontwikkeling wordt op de volgende pagina geschetst.

Arbeidsmarkt

In 2023 en 2024 heeft OD NZKG succesvol ingezet op het binnenhalen van nieuw talent. De traineepool die in september 2024 startte, was met 18 trainees groot. De zij-instromers en trainees die we zelf opleiden en begeleiden voeren steeds meer op zelfstandige basis productieve werkzaamheden uit. In de komende periode stellen we als doel om elk jaar 7 tot 10 trainees aan ons te verbinden. De vacatureruimte neemt af, waardoor de beschikbare uitvoeringscapaciteit steeds beter in lijn komt met de begroting. De komende jaren is de steile groei van de organisatie eruit. Onze (deels landelijke ingezette) arbeidsmarktcommunicatie richt zich op het versterken van ons werkgeversimago en onze wervingsactiviteiten concentreren enerzijds op het invullen van schaarse functies en spelen anderzijds in op het gemiddelde vervangingspercentage van 8% per jaar. De OD NZKG zet daarnaast in op het boeien en binden van medewerkers, waarbij we belang hechten aan de ontwikkeling van een diverse personeelssamenstelling. Hierbij krijgt het ontwikkelen en systematisch borgen van kennis prioriteit.

Financiële ontwikkelingen 2026

De uitvoeringsovereenkomsten (UVO's) 2025 zijn met de ambtelijk opdrachtgevers besproken en worden in concept vastgesteld. Voor de financiering van de UVO 2025 is uitgegaan van de Meerjarenbegroting 2025-2028. De totale begroting voor de uitvoeringsovereenkomst 2025 is € 83 mln. Dit bedrag is in gesprek tussen OD NZKG en onze opdrachtgevers tot stand gekomen. In voorgaande jaren was er sprake van enorme ambities c.q. groeiopgave. Deze groeiopgave is afgelopen jaren grotendeels gerealiseerd. In het kader van realistisch begroten is nu een bedrag opgenomen in de UVO voor 2025 dat in lijn ligt met 2024. Op basis van de huidige beschikbare capaciteit verwacht OD NZKG deze omzet in 2025 te kunnen realiseren.

Vanaf 2026 is er voornamelijk bij de provinciale opdrachtgevers sprake van een groei van de omzet. De totale omzet stijgt in 2026 naar € 91,7 mln., ofwel een stijging van € 3,6 mln. t.o.v. 2025. Hiervan heeft € 2,1 mln. betrekking op indexatie en € 1,4 mln. op volumegroei. Ook deze groei wordt als een realistische groei ingeschat.

Financieringssystematiek

Sinds 1 januari 2017 werkt de OD NZKG met prestatiegerichte financiering (PGF). Via de PGF-begrotingsmethodiek betaalt elke opdrachtgever voor zijn eigen producten. Hierbij maken we onderscheid in outputproducten, regieproducten en een randvoorwaardelijk pakket. Outputproducten worden begroot en afgerekend tegen een vaste prijs per product. Regieproducten worden begroot op een aantal uren per product en afgerekend tegen het werkelijk aantal ingezette uren. Aan outputproducten liggen kengetallen en ervaringscijfers ten grondslag. In het randvoorwaardelijk pakket zijn randvoorwaardelijke producten opgenomen, zoals procesondersteuning en taken van algemeen nut als de consignatiedienst, bestuursondersteuning, behandeling van verzoeken in het kader van de Wet Open Overheid (WOO) en accountmanagement. Hiervoor betalen de opdrachtgevers een vaste prijs.

Deze kaderbrief 2026 is opgesteld op basis van de PDC omgevingswet. Als gevolg van werken onder de omgevingswet bevat deze PDC outputproducten zonder in de praktijk getoetste kengetallen. Bestuurlijk is daarom in 2023 besloten om voor een periode van minimaal 2 jaren een aangepaste begrotingssystematiek te hanteren. De inzet voor 2025/ 2026 is voor alle output en regieproducten bepaald op basis van de verwachte uren inzet in 2024 waarbij rekening is gehouden met eventuele volume aanpassingen voor 2025. Voor het randvoorwaardelijke pakket is een vast prijs opgenomen in deze kaderbrief.

Voor de toekomst speelt de vraag wat de meest geschikte financieringssystematiek is voor OD NZKG. Op 20 juni 2024 stelde het "Bestuurlijk overleg IBP versterking VTH" de rapportage Financieringssystematiek omgevingsdiensten vast. De rapportage bevat een model voor de financiering van de omgevingsdiensten.

De komende tijd wordt onderzocht of OD NZKG wil gaan werken met de Landelijke financieringssystematiek of dat de PGF systematiek wordt geactualiseerd. Wij gaan hierover graag met u in 2025 in gesprek.

Omgevingswet

Met ingang van 2024 is de Omgevingswet ingevoerd en is er hard gewerkt aan het operationeel krijgen en verbeteren van het DSO. Voor procesoptimalisatie en het verder verbeteren van het DSO was in 2024 een bedrag van € 1.900K opgenomen in onze begroting met een afbouw van € 475K per jaar. Voor 2026 is een bedrag van € 950K verwerkt in deze kaderbrief voor het uitvoeren van deze werkzaamheden. Voor het advieswerkzaamheden rondom de Omgevingswet aan onze opdrachtgevers was in 2024 een bedrag van circa € 600K beschikbaar, vanaf 2025 komt deze bijdrage te vervallen.

Indexatie 2026-2029

In deze kaderbrief zijn de al bekende mutaties opgenomen voor 2026 ten opzichte van de vorige bestuurlijk vastgestelde meerjarenbegroting 2025-2028. De mutaties zijn het gevolg van:

- Nog vast te stellen (concept) uitvoeringsovereenkomsten voor 2025;
- Prijscompensatie in overeenstemming met de consumentenprijsindex CPI van het CPB (tabel 1);
- Cumulatieve loonkostencompensatie (tabel 2).

Wijziging CAO en loon- en prijscompensatie

Voor 2026 wordt rekening gehouden met kostenstijgingen voor prijzen en voor lonen. De prijscompensatie is gebaseerd op de prijs bruto binnenlands product van het Centraal Planbureau (CPB), dit is in overeenstemming met het bestendig beleid. De prijsstijging voor 2026 is naar verwachting 3,0% (970K).

Over 2023 is de werkelijke kostenstijging voor prijzen 0,1% lager dan waarmee de prijzen in de begroting zijn doorgerekend. De nacalculatie 2023 komt hiermee op -32K. Het prijseffect voor 2026 is hiermee totaal € 938K.

Tabel 1

bedragen x € 1.000

Prijscompensatie	2026	2027	2028	2029
Nacalculatie prijscompensatie 2023 (-0,1%)	-32	-32	-32	-32
Prijscompensatie 2026 (3,0%)	970	970	970	970
TOTAAL	938	938	938	938

De huidige cao eindigt op 30 juni 2025. Op dit moment zijn er nog geen gegevens voor de nieuwe provinciale cao ná 30 juni 2025 waaronder de OD NZKG valt. De premie ABP-werkgeversdeel blijft in 2025 gelijk. De looncompensatie voor 2026 is gezet op 2,1% conform de verwachting in de meerjarig macro economische verkenning van 17 september 2024. Het looneffect voor 2026 is 1.200K.

Tabel 2

bedragen x € 1.000

Looncompensatie	2026	2027	2028	2029
Premiewijziging ABP 2025	0	0	0	0
Looncompensatie 2026 (2,1%)	1.200	1.200	1.200	1.200
TOTAAL	1.200	1.200	1.200	1.200

Indicatief effect uurtarieven 2026

De uurtarieven 2026 worden in de meerjarenbegroting 2026-2029 vastgesteld door het Algemeen bestuur. De kostenontwikkeling naar aanleiding van de financiële mutaties in deze kaderbrief heeft effect op het uurtarief van de OD NZKG. Door de loon- en prijscompensatie van in totaal 2.138K zal het tarief stijgen. Het gaat vooralsnog om een indicatie van het uurtarief, gebaseerd op het werkaanbod uit de concept uitvoeringsovereenkomsten 2025.

Tabel 3

Tarieven	2023	2024	2025	2026 concept
Per uur voor UVO producten	112,40	116,22	121,73	124,91
Maatwerk door medewerker	112,40	116,22	121,73	124,91
Maatwerk door projectleider	146,12	151,08	158,24	162,37

Bijlage 1. Deelnemersbijdragen 2026

Onze ambities voor 2026 moeten, voor de deelnemersbijdragen, passen binnen het beschikbare budget van de opdrachtgevers. De gemeenten verwachten in 2026 een korting op het gemeentefonds. OD NZKG heeft van de opdrachtgevers gemeente Amsterdam en Aalsmeer zienswijzen ontvangen over de beschikbare middelen in 2026. Gemeente Zaanstad heeft in een zienswijze op de meerjarenbegroting aangekondigd dat we in het kader van het financieel uitdagende jaar 2026 de optie verkennen om een generieke bezuiniging op te leggen aan alle gemeenschappelijke regelingen. Concreet betekent dit dat op verzoek van deze opdrachtgevers, behoudens Zaanstad, voor de UVO 2026 een herprioritering/ombuiging is verwerkt in deze kaderbrief. We zullen met deze opdrachtgevers de mogelijkheden onderzoeken welke taken betrokken kunnen worden bij deze ombuigingen om zo verantwoorde keuzes te maken voor de UVO afspraak 2026.

De deelnemersbijdrage van de andere gemeenten stijgen slechts zeer beperkt. Voor deze gemeenten gaan wij in 2025 ook invulling geven aan een realistische UVO 2026. De meeste ambities in deze kaderbrief zijn tot stand gekomen in samenspraak met de provincies. De provinciale deelnemersbijdragen stijgen daardoor harder dan die van de gemeenten.

In het onderstaande overzicht is het deelnemersbedrag voor 2026 opgenomen (kolom G). Het overzicht van de detaillering van de ontwikkelingen 2026 is opgenomen in bijlage 3.

Wijzigingen deelnemerbijdragen 2026

Deelnemer / Contractpartner	A. BEGROTING 2025 o.b.v. UVO 2024	B. UVO 2025 volume afspraken en tarief 2025 meerjaren begroting	C. Loon- en prijsstijging 2026	D. Ontwikke- lingen 2026	E. Subtotaal A t/m D	F. Herpriori- tering/ Ombuigingen	G. Begroting 2026
Gemeente Amsterdam	29.509	-1.225	703	512	29.500	-3.500	26.000
Provincie Noord-Holland	31.200	1.687	818	6.641	40.346		40.346
Gemeente Zaanstad	4.890	-270	115	167	4.901		4.901
Gemeente Haarlemmermeer	13.267	-853	309	215	12.936		12.936
Gemeente Aalsmeer	950	-34	23	24	962	-92	870
Gemeente Amstelveen	1.239	-15	30	35	1.289		1.289
Gemeente Diemen	482	-45	11	13	461		461
Gemeente Ouderamstel	406	-24	9	19	411		411
Gemeente Uithoorn	521	-20	12	22	536		536
Provincie Flevoland	430	-22	10	144	562		562
Provincie Utrecht	1.211	-299	23	237	1.172		1.172
Totaal UVO	84.105	-1.120	2.063	8.029	93.077	-3.592	89.485
Overige baten	1.668	1.339	75	-1.858	1.224		1.224
SPUK	3.724	-1.647		-1.089	988		988
TOTAAL	89.497	-1.428	2.138	5.082	95.289	-3.592	91.697

Toelichting tabel:

A. is vastgestelde begroting 2025 bij AB besluit dd 12 juli 2024

B. is de verandering in UVO 2025 per peildatum 11-11-2024 ten opzichte van begroting 2025 (UVO = A+B)

C. is de loon- en prijsindex van 2026

D. Ontwikkelingen zoals weergegeven in bijlage 2

E. Totaal kolom A t/m D. Begroting excl. Herprioritering

F. Herprioritering/ ombuigingen verwerkt op basis van zienswijzen opdrachtgevers

G. Begroting 2026 tot max. bedrag opdrachtgevers

Bijlage 2. Financiële ontwikkelingen

Ontwikkelingen 1 t/m 7 zijn opties voor nieuwe ontwikkelingen die de OD NZKG op zich af ziet komen voor 2026 en verder. Voor elke ontwikkeling is aangegeven of het een autonome ontwikkeling, niet autonome maar wel onvermijdelijke ontwikkeling of nieuwe ontwikkeling (gewenst vanuit opdrachtgever) betreft. In het algemeen: de loon- en prijsontwikkeling is autonome ontwikkeling. Nummer 8 betreft volumegroei en uitbreiding van bestaande taken. Nummer 9 gaat over de verschuiving van SPUK EZK/ overige baten naar de UVO PNH.

1. Water en Bodem sturend: deel water *(onvermijdelijk)*

De deadline voor de Europese kaderrichtlijn Water in 2027 en de afnemende waterkwaliteit, dagen de OD NZKG uit tot actie. Naast zorgen over onvoldoende beschikbaarheid en kwaliteit voor drinkwater, natuur, landbouw en bedrijven, betekent een teveel aan water een noodzaak voor beveiliging en berging. De erkenning van de urgentie van deze vraagstukken, resulteert in een toenemend beroep op de waterkennis van de OD NZKG voor advies op de VTH-taken, strategische adviezen en capaciteit op de juridische kaders met betrekking tot water.

2. Water en Bodem sturend: deel bodem *(onvermijdelijk)*

In de huidige werkwijzen worden de effecten op het bodem- en watersysteem onvoldoende meegenomen. De nieuwe aanpak gaat over integrale advisering over de bodem bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen, vanaf de eerste overleggen en visies daarover. Dit vertaalt zich in advies op beleid en dossier en beïnvloeding. Daarnaast wordt voor bodem aangesloten bij de bestaande ZZS-aanpak voor water en lucht. Door onderzoek ontstaat inzicht in verspreiding van bodembedreigende stoffen. Deze kan worden aangepakt, bijvoorbeeld door scherper vergunnen.

3. Energietransitie *(onvermijdelijk)*

De energietransitie speelt een belangrijke rol binnen de thema's Klimaat, Milieu gerelateerde gezondheid, Water en Bodem en Transformatiegebieden. In alle drie de provincies is een toename van initiatieven rond energietransitie te zien. Dit leidt tot extra werk op het gebied van advisering, bijvoorbeeld op het gebied van waterstof. Daarvoor is verdere verbreding van de expertise van de OD NZKG noodzakelijk. Daarnaast vraagt het om intensieve beleidsafstemming met de provincies en de betrokken omgevingsdiensten.

4. ZZS *(onvermijdelijk)*

Milieugerelateerde gezondheid is één van de focuspunten uit de U&H-strategie van de OD NZKG, Zeer Zorgwekkende Stoffen vallen onder deze categorie. Om de wettelijke verplichtingen op het gehele bedrijvenbestand op voldoende niveau uit te voeren, is vergroting van de capaciteit nodig. Dit betreft zowel het toezicht als de advisering.

5. MER *(onvermijdelijk)*

De MER spelt onder de Omgevingswet een steeds grotere rol. Daarnaast zijn er ontwikkelingen op het gebied van de digitale MER. Deze biedt nieuwe mogelijkheden op het gebied van verzamelen, monitoren en analyseren van kwantitatieve gegevens. Dit vraagt om nieuwe expertise en voldoende capaciteit. Het type bedrijven, dat voor het gebruik van dit instrument in aanmerking komt, ligt in/valt onder de provincies en de gemeenten Zaanstad en Amsterdam.

6. Meer meten *(nieuw)*

De verduurzaming van de industrie brengt ingrijpende wijzigingen van bedrijfsprocessen met zich mee, daarbij zich onzekerheden gaan voordoen over de effecten op de omgeving. Maatschappelijk en politiek is een toenemende vraag om intensiever en onafhankelijker te meten. Dit is expliciet aan de orde in de Tweede Kamer en in de Provinciale Staten (motie 107-2024). De OD NZKG verkent het opzetten van een meetdienst op landelijk niveau, dan wel een regionale meetdienst met landelijke coördinatie en samenwerking. In 2025 investeert de OD reeds in intensiever meten. Dit aanvullende budget is bedoeld om, vooruitlopend op de definitieve keuze voor de plaatsing van een meetdienst, wel alvast te starten met het opzetten van de meetdienst, investeringen, huur en materiële kosten. Gedurende de verkenning die hiertoe wordt uitgevoerd in 2025 worden opdrachtgevers op de hoogte gehouden van ontwikkelingen.

7. 24 uren openstelling (nieuw)

Op 1 januari 2023 is bij de OD NZKG een frontoffice gestart, met eigen toezichthouders. Hiermee is invulling gegeven aan het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer, getiteld 'Stof tot nadenken', om meer samenlevingsgericht te werken. In 2025 wordt de avondopenstelling geëffectueerd. In 2026 wordt de overstap naar 24-uurs openstelling gemaakt. Dit past bij een robuuste omgevingsdienst.

8. Uitbreiding bestaande taken (volumegroei)

Dit betreft diverse posten die een aanpassing zijn van bestaande en/of volume groei en/of eerder waren opgenomen in de Meerjarenbegroting 2025-2028. Deze zijn samengevoegd en opgenomen in één kolom. Het betreft o.a. groei TATA, Actualiseren van vergunningen, ketentoezicht en Circulaire Economie en lagere inzet t.b.v. administratieve inzet omgevingswet. (samen € 2.315)

9. Groen Staal (voorheen SPUK EZK)

De transitie Groen Staal bij Tata Steel IJmuiden blijft onverminderd aanwezig als onderwerp in ons VTH-stelsel. In het verleden is er een beroep gedaan op een bedrag van 5 miljoen euro om deze opgave te realiseren. Dit bedrag is inmiddels meer dan alleen een inschatting, aangezien in 2023 en 2024 al (voorbereidend) werk is verricht voor het dossier Groen Staal. Als organisatie is er nu meer zicht op hetgeen wat qua werklast kan ontstaan en de benodigde inzet om dat op te vangen. Zodoende is er met voortschrijdend inzicht en met vaste afstemmingsmomenten tot een beter onderbouwd inzicht gekomen, die uitkomt op de genoemde 5 miljoen euro. Natuurlijk blijft hier gelden dat voortschrijdende inzichten of bijvoorbeeld beleidswijzigingen kunnen leiden tot een bijstelling van deze raming - naar boven of naar beneden. Dit zal vooral afhankelijk zijn van de planning van TSIJ voor het project Groen Staal. Dit zal terugkomen in de afspraken over budgetverantwoording, ijkings en rapportagemomenten.

De geraamde €5 miljoen per jaar die oorspronkelijk eind 2021 was ingeschat, was nodig om het projectteam zodanig in te richten dat de OD NZKG het hoge tempo van de transitie naar groen staal kan bijbenen. Inmiddels heeft dat projectteam grotendeels gestalte gekregen en dient het gevraagde budget ook ten behoeve van het in stand houden van dit team en ook nog voor het opvullen van het gat tot de gewenste inzet. Dit budget heeft sinds 2023 vorm gekregen d.m.v. een opbouw uit twee verschillende soorten budget:

- 1) Dekking vanuit de uitvoeringsovereenkomst met PNH (± €2,0 à €2,5m per jaar)
- 2) Aanvullende financiering vanuit het Rijk d.m.v. een Specifieke Uitkering (SPUK)

De genoemde SPUK bij punt 2 was halverwege 2023 oorspronkelijk toegekend voor de periode 1 mei 2023 tot en met december 2024 voor een bedrag van €3,0m. Op jaarbasis telt dit op naar de geraamde €5,0m per jaar, maar met de kennis dat deze SPUK meerjarig is, ontstond er het risico dat er wellicht te weinig budget beschikbaar zou zijn. Door het uitstellen van de planning en bijbehorende werkzaamheden vanuit TSIJ voor het project Groen Staal heeft dit gelukkig niet tot een groot risico geleid. Vanwege het uitstellen hebben de OD NZKG en PNH een zogenaamde wijzigingsbeschikking ingediend bij het Rijk waarin eigenlijk verzocht wordt om de einddatum van de SPUK te verlengen.

Met de verwachting dat de genoemde SPUK in 2025 naar alle waarschijnlijkheid volledig uitgeput zal worden, zal er (weer) een beroep gemaakt moeten worden op aanvullend budget. Vooralsnog is het niet duidelijk in welke vorm(en) dat zal gebeuren (i.e. volledig bedrag in de uitvoeringsovereenkomst, of uitvoeringsovereenkomst aangevuld met een nieuwe SPUK, of een zogenaamde Decentralisatie Uitkering (DU)). In deze kaderbrief is het aanvullende budget van € 2,8 mln. opgenomen voor 2026, waarmee de totale bijdrage voor Groen Staal € 5,0 mln. bedraagt.

Bijlage 3. Deelnemerbijdragen 2026 in detail

Wijzigingen deelnemerbijdragen 2026

Deelnemer / Contractpartner	1. Water en Bodem Sturend: deel Water	2. Water en Bodem Sturend: deel Bodem	3. Energie- transitie	4. ZZS	5. MER- evaluaties	6. Meer meten	7. 24 uurs open- stelling	8. Aanpassing bestaande taken / Volume- groei	9. Groen Staal (voorheen SPUK EZK)
Gemeente Amsterdam	44	289		187	15		55	-79	
Provincie Noord-Holland	346	59	97	217	411	395	49	2.267	2.800
Gemeente Zaanstad	18	49		45	15		28	12	
Gemeente Haarlemmermeer	3	53		104			16	38	
Gemeente Aalsmeer	1	15		6			0,4	2	
Gemeente Amstelveen	2	13		18			2	0	
Gemeente Diemen	1	5		5			0,12	3	
Gemeente Ouderamstel	1	6		13			0,05	-1	
Gemeente Uithoorn	1	7		15			0,05	0	
Provincie Flevoland			73		21	30		20	
Provincie Utrecht			73		36	75		53	
Totaal UVO	415	497	243	610	498	500	150	2.315	2.800